

Krakende eenden

Hein Verkade

Tijdens een van mijn wekelijkse telronden in het landgoed Offem kwam ik langs de plaats waar in 1994 een paartje Sperwers heeft gebroed. Daar Sperwers meestal plaatstrouw zijn, maar wel ieder jaar een nieuw nest bouwen verwachtte ik dicht bij het oude nest het nieuwe aan te treffen. Inderdaad bleken de vogels één boom verder en een paar meter hoger een nieuw nest te bouwen. Zoekend naar de voor sperwernesten zo kenmerkende donsveertjes op de nestrand keek ik terloops nog even om naar het oude nest. Een tweede blik was nodig om goed te beseffen wat er boven het oude nest uitstak. Het was de kop van een vrouwtje Wilde Eend! Zij had het oude nest, zo' vier meter boven de grond, gekraakt en er haar eieren gelegd. Een vreemde gewaarwording wanneer de vijf jonge Sperwers van het jaar daarvoor nog op je netvlies staan. Het sperwerpaartje dat luttele meters verderop met de nieuwbouw bezig was leek zich niets van de kwakende indringer aan te trekken.

Dit tafereel bracht mij een andere ontmoeting in herinnering. In een van de beukenlanen van Of-

fem hangt al vele jaren op zo'n tien meter hoogte een torenvalkenkast.

Het was begin mei zo'n jaar of tien geleden dat een paartje Torenvalk zich dicht bij de kast ophield. Hieruit hing een grote hoeveelheid takken welke bewoning door Kauwtjes deed vermoeden. Het leek een interessante ontmoeting te worden en ik ging er dus maar even voor zitten. De valken kwamen steeds dichterbij en wilden naar binnen gaan. Plotseling kwam met veel herrie en gekwaak een vrouwtje Wilde Eend uit de kast stuiven waardoor ook de valken van schrik op de wieken gingen. Het bleef enige tijd stil rond de kast, waarna de roofvogels weer als eersten ten tonele verschenen. Behoedzaam ging één van hen de kast binnen toen de eend met een enorme vaart op de kast aanstormde. Zij vloog rechtstreeks 'haar' kast binnen. Veren vlogen in het rond en de Torenvalk werkte zich naar buiten. Samen verdwenen de valkjes uit het zicht. In de jaren daarna heeft regelmatig een paartje Kauwtjes in de kast gebroed. Zowel Torenvalken als Wilde Eenden heb ik er nooit bij terug gezien.

Vogelnieuws

Ab Steenvoorden

Vogeltrek over zee

Een kleine groep fanatieke zeetrekters heeft tijdens de korte maar heftige winter van 1995 (twee of drie dagen begin januari) de ochtenduren op de Koningin Astridboulevard doorgebracht.

Tijdens zo'n vorstperiode proberen veel vogels de koude te ontvluchten en trekken dan massaal in zuidelijke richting. Vooral eenden en steltlopers kunnen dan in grote getale over zee langsvliegen. Naast de hoge aantallen vogels die geteld werden zijn er ook een aantal uurtotaalrecords verbeterd.

Het begon zo'n beetje op drie januari, toen werden er in één uur tijd 960 Futen en 583 Zwarte Zeeëenden geteld. Diezelfde dag werden er 270 duikers spec. in twee uur waargenomen. Op vijf januari werd er twee uur geteld, waargenomen werden toen: 665 Bonte Strandlopers, 860 Goudplevieren, 475 Kieviten en 77 Wulpen. Ook op zes januari moest er flink geturfd worden, 168 Bergeenden, 445 Kieviten, 453 Wulpen, 27 Tureluurs, 37 Watersnippen, 405 Goudplevieren, 27 Zilverplevieren en 640 Bonte Strandlopers.

Lepelaars

Op zeven januari begonnen de aantallen al weer wat af te nemen, er werden toen nog 46 Bergeenden en 269 Wulpen geteld in één uur.

Geringde Ekster

Op 25 maart jl. werd er langs de Kapelleboslaan in het Langeveld een dode, aangereden Ekster gevonden. Bij nader onderzoek bleek de vogel te zijn geringd. Het ringnummer was Arnhem V.T. 339310. De vogel bleek in 1987 als nestjong in de Amsterdamse Waterleidingduinen bij Zandvoort te zijn geringd. Het dier is precies 2856 dagen oud geworden, bijna acht jaar.

Inleveren aankomstdata zomergasten 1995

Alle zomervogels zijn al weer enige tijd geleden teruggekeerd in onze omgeving, de meeste zullen wel jongen hebben. Het wordt dan ook de hoogste tijd om het formulier in te leveren met daarop ingevuld alle eerste waarnemingen van het afgelopen voorjaar. Deze formulieren zijn te vinden achter in de vorige Strandloper. In de komende Strandloper komt een zo compleet mogelijk overzicht te staan met daarin alle data waarop de bij ons in de omgeving broedende zomergasten zijn teruggekeerd.

Zomertaling

Er zijn het afgelopen voorjaar een aantal vogels al vrij vroeg teruggekeerd, zoals bijvoorbeeld de Grutto, de eerste werd al op 15 januari gezien. In verband met het verwerken van de gegevens wordt iedereen die het formulier heeft ingevuld wel verzocht om het voor 1 juli a.s. in te leveren. Bij voorbaat hartelijk dank.

Polder Hoogeweg

Er is het afgelopen kwartaal weer 'lekker' gevogeld in de polder. In onderstaand overzicht worden per maand de waargenomen soorten genoemd, met daarbij de maximale aantallen die geteld zijn. Januari begon gelijk al goed, met een Roodhalsfuut in de Maandagse Wetering. Dit was waarschijnlijk hetzelfde exemplaar dat eind december werd waargenomen op het Oosterduinsemeer. Rond de parkeerplaats werden verder vrij veel eenden gezien, 98 Wintertalingen, 10 Slobeenden, 20 Krakeenden en 218 Smienten. Vooraan in de polder was enige tijd een leuke gemengde groep steltlopers te vinden, vrij veel Kieviten, ongeveer 400 Goudplevieren, één Kempphaan, 98 Wulpen, 15 Tureluurs en 9 Bonte Strandlopers. Een onvolwassen Slechtvalk werd gedurende 10 minuten rustend op een hek in de polder waargenomen op 14 januari en de eerste Grutto was al op 15 januari in de polder te vinden. In februari liep het aantal Grutto's in de polder op tot 360 exemplaren, verder werd er aan steltlopers nog gezien: 5 Wulpen, 3 Tureluurs, een Kempphaan, 5 Steenlopers, 8 Bonte Strandlopers en een groep van ongeveer 2400 Goudplevieren vliegend boven de polder. Een groepje van 11 Grauwe Ganzen werd fouragerend gezien op 11 februari en er werden nog 16 Krakeenden, 2 Slobeenden, 38 Wintertalingen, een Bergeend en 180 Smienten waargenomen.

In maart bereikte de groep Smienten het hoogste aantal, 254 exemplaren, verdeeld over verschillende groepjes in de polder. Naast Smienten werden er 44 Wintertalingen, 4 Slobeenden, twee paartjes Bergeend, 2 Krakeenden, en een Zomertaling waargenomen. Ook deze maand was er een groepje Grauwe Ganzen aanwezig, 19 exemplaren op 5 maart.

Langs de oevers van de slootjes werden maximaal 2 Witgatjes gezien en in een groep steltlopers nabij de Koebosjes zo'n 400 Goudplevieren, een Wulp, 3 Kemphanen en 6 Bonte Strandlopers.

Gedurende het hele jaar waren er 2 Dodaarzen in de Maandagse Wetering nabij de parkeerplaats en maximaal 3 Buizerden in de polder aanwezig.

Exoten en ontsnapte vogels

Het zijn hoofdzakelijk watervogels van dubieuze origine die het afgelopen kwartaal zijn waargenomen. Minimaal twee Casarca's en enkele kruisingen tussen Nijlgans en Casarca zijn nog steeds te vinden in de polders rond Noordwijk. Carolinaeenden werden waargenomen op het Oosterduinsemeer op 7 januari, in de Woensdagse Wetering bij Offem vanaf 23 januari en in de Leidsevaart nabij Piet Gijzenbrug op 5 februari. Een Bahama Pijlstaart was vanaf 23 januari te vinden in de sloot langs landgoed Offem (Gooweg) of in de sloot langs het Sluispad. Deze vogel was eind maart nog aanwezig. Een vrouwtje Krooneend werd vanaf 3 februari regelmatig gezien in de vijver langs de Groenewege in Noordwijkerhout. Een Peposca Eend werd op 5 maart waargenomen in de Bronsgeest, achter de IJsbaan. Op 11 maart zat er een agressieve Brandgans langs de oevers van het Oosterduinsemeer en een Zwarte Zwaan werd op 26 maart gezien in de Fagelsloot, achter Klein-Leeuwenhorst. Tot slot een Heilige Ibis die vanaf 19 januari geruime tijd aanwezig was op of rond het voetbalveld van Sancta Maria.

Oosterduinsemeer

Het afgelopen kwartaal is het meer niet echt vaak bezocht. Vaak was het vrij druk en waren er niet of nauwelijks vogels op het meer aanwezig. Alleen tijdens de korte vorstperiode, begin februari, liepen de aantallen aardig op.

Op 7 januari werden er 73 Smienten, 8 Slobeenden, 64 Wintertalingen, 71 Krakeenden, 5 Kuifeenden, 5 Tafeleenden en 2 Kuifduikers op het meer geteld. Op de oostoever waren toen 4 Watersnippen, 6 Wulpen en 2 Waterrallen aanwezig. Van deze laatste soort waren er gedurende de maanden januari en februari steeds één of twee aanwezig.

Op 11 februari werden er 20 Krakeenden, 2 Tafeleenden, 6 Kuifeenden en een Bergeend geteld en op 11 maart waren er 10 Krakeenden, 10 Slobeenden en 18 Kuifeenden aanwezig.